

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 77 0 P 060883 21 Rev
Banjaluka, 06.7.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u Banjaluci u vijeću sastavljenom od sudija: Violande Šubarić, kao predsjednika vijeća, Biljane Tomić i Gorjane Popadić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja K.o. a.d. B., koga zastupa punomoćnik dr D.P., advokat iz B., protiv tuženih T.o. a.d. B. i Ž.M. iz P., koje zastupaju punomoćnici D. i V. K., advokati iz B., radi regresnog potraživanja, vrijednost predmeta spora: 120.049,14 KM, odlučujući o reviziji drugotuženog, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Prijedoru broj: 77 0 I 060883 20 Gž od 01.02.2021. godine, na sjednici održanoj 06.7.2021. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda u Prijedoru broj: 77 0 P 060883 14 P od 06.12.2019. godine djelimično je usvojen regresni zahtjev tužitelja u odnosu na tuženog Ž.M. (u daljem tekstu: drugotuženi), tako da je obavezan da tužitelju, na ime regresnog potraživanja, isplati ukupan iznos od 117.000,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom: na iznos od 21.049,14 KM za isplaćenu rentu za period od 01.6.2012. do 30.6.2013. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 31.12.2013. godine do isplate; na iznos od 9.000,00 KM za isplaćenu rentu za period od 01.7.2013. do 31.12.2013. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 31.12.2013. godine do isplate; na iznos od 18.000,00 KM za isplaćenu rentu za period od 01.01.2014. do 31.12.2014. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 31.12.2014. godine do isplate; na iznos od 18.000,00 KM za isplaćenu rentu za period od 01.01.2015. do 31.12.2015. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 31.12.2015. godine do isplate; na iznos od 18.000,00 KM za isplaćenu rentu za period od 01.01.2016. do 31.12.2016. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 31.12.2016. godine do isplate; na iznos od 18.000,00 KM za isplaćenu rentu za period od 01.01.2017. do 31.12.2017. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 31.12.2017. godine do isplate i na iznos od 18.000,00 KM za isplaćenu rentu za period od 01.01.2018. do 31.12.2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 31.12.2018. godine do isplate, i da mu nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 6.787,11 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od dana presuđenja do isplate, dok je odbijen tužbeni zahtjev u preostalom dijelu, preko dosuđenog iznosa (stav 1.).

Odbijen je zahtjev tužitelja da se tuženi T.o. a.d. B. (u daljem tekstu: prvotuženi) obaveže da solidarno sa drugotuženim, na ime regresnog potraživanja, isplati ukupan iznos od 120.049,14 KM, sa zakonskom zateznom kamatom: na iznos od 21.049,14 KM za isplaćenu rentu za period od 01.6.2012. do 30.06.2013. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 31.12.2013. godine do isplate; na iznos od 9.000,00 KM za isplaćenu rentu za period od 01.07.2013. do 31.12.2013. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 31.12.2013. godine do isplate; na iznos od 18.000,00 KM za isplaćenu rentu za period od 01.01.2014. do 31.12.2014. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 31.12.2014. godine do isplate; na iznos od 18.000,00 KM za isplaćenu rentu za period od 01.01.2015. do 31.12.2015. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 31.12.2015. godine do isplate; na iznos od 18.000,00 KM za isplaćenu rentu za

period od 01.01.2016. do 31.12.2016. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 31.12.2016. godine do isplate; na iznos od 18.000,00 KM za isplaćenu rentu za period od 01.01. 2017. do 31.12.2017. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 31.12.2017. godine do isplate i na iznos od 18.000,00 KM za isplaćenu rentu za period od 01.01.2018. do 31.12.2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 31.12.2018. godine do isplate i da mu nadoknadi troškove postupka (stav 2.).

Obavezan je tužitelj da prvotuženom nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 4.914,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od dana presuđenja do isplate, dok je odbijen preostali dio zahtjeva za naknadu troškova postupka, preko dosuđenog iznosa (stav 3.).

Presudom Okružnog suda u Prijedoru broj: 77 0 I 060883 20 Gž od 01.02.2021. godine, žalbe tužitelja i drugotuženog su odbijene i prvostepena presuda potvrđena u odbijajućem dijelu u odnosu na prvotuženog (stav 2. izreke) i u usvajajućem dijelu u odnosu na drugotuženog (stav 1. izreke).

Odbijen je zahtjev tužitelja za naknadu troškova žalbenog postupka, u iznosu od 1.684,80 KM. Odbijen je zahtjev drugotuženog za naknadu troškova žalbenog postupka, u iznosu od 2.720,00 KM.

Žalba prvotuženog je djelimično uvažena i odluka o troškovima postupka (stav 3. izreke) preinačena tako što je obavezan tužitelj da prvotuženom nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 6.657,30 KM, umjesto u iznosu od 4.914,00 KM.

Obavezan je tužitelj da prvotuženom nadoknadi troškove žalbenog postupka, u iznosu od 222,00 KM.

Odbijen je zahtjev prvotuženog za naknadu troškova na ime sastava odgovora na žalbu, u iznosu od 1.684,00 KM.

Blagovremenom revizijom drugostepenu odluku pobija drugotužni u usvajajućem dijelu u odnosu na njega, zbog pogrešne primjene materijalnog prava, kako proizlazi iz sadržaja revizije. Predlaže da se osporena presuda preinači tako da se odbije tužbeni zahtjev u odnosu na drugotuženog i tužitelj obaveže da mu naknadi troškove postupka, ili da se ukine u pobijanom dijelu i predmet vrati na ponovno suđenje.

Tužitelj nije odgovorio na reviziju.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora, u ovoj fazi postupka, je zahtjev tužitelja da se obaveže drugotuženi da mu na ime regresnog duga isplati iznos koji je, na ime rente isplatio oštećenoj M.G.2 koja je pretrpila povrede u saobraćajnoj nezgodi, koju je skrivio drugotuženi, sa pripadajućom zateznom kamatom i troškovima parničnog postupka.

Raspravljajući o stavljenom zahtjevu nižestepeni sudovi su utvrdili: da se dana 03.12.2000. godine dogodila saobraćajna nezgoda u kojoj su učestvovali vozilo "Zastava 750" reg. broj ... kojim je upravljao D.P. i koje je bilo osigurano kod tužitelja i vozilo marke „Jugo 45“ reg. oznaka ... kojim je upravljao drugotuženi i koje je bilo osigurano kod prednika prvotuženog K.k. a.d. te da su se u ovom vozilu u svojstvu putnika nalazili D.M., M.G.2 i M. G.1.; da je do predmetne saobraćajne nezgode došlo zbog toga što se drugotuženi, koji je bio pod dejstvom alkohola od 0,78 promila i koji se kretao brzinom od 70 do 72km/h, upustio u preticanje vozila „Zastava 750“ pri čemu nije držao dovoljno bočno rastojanje, zbog čega je došlo do slijetanja i prevrtanja vozila; da je drugotuženi pravosnažnom presudom Osnovnog suda u Prijedoru broj: K-266/01 od 16.8.2001. godine, oglašen krivim za predmetnu

saobraćajnu nezgodu; da su presudom Osnovnog suda u Prijedoru broj: P-280/03 od 09.11.2005. godine, koja je djelimično preinačena presudom Okružnog suda u Banjaluci broj: 011-0-Gž-06-000-286 od 27.12.2007. godine (tako što su dosuđeni iznosi na ime štete sniženi) tužitelj, prvotuženi i drugotuženi solidarno obavezani da tužiteljima iz tog postupka naknade štetu nastalu u naprijed navedenoj saobraćajnoj nezgodi i to: G.M.1, na ime naknade nematerijalne štete, iznos od 75.000,00 KM, mjesečnu rentu od 1.000,00 KM, zbog izgubljene zarade i mjesečnu rentu od 500,00 KM, zbog tuđe njege i pomoći, dok za to postoje zakonski uslovi ili dok se ova odluke ne izmijeni, M.G.2. iznos 22.000,00 KM na ime naknade nematerijalne štete, M.G.3. i D.G. iznos od po 10.000,00 KM, zbog duševnih bolova izazvanih teškim invaliditetom njihove kćeri M.G.1; da su tužitelji iz tog postupka – M.G.1, M.G.2., M.G.3. i D.G., kao tražioci izvršenja, protiv tužitelja i prvotuženog, kao izvršenika podnijeli prijedlog za izvršenje na osnovu navedene prvostepene i drugostepene parnične presude, kao izvršnog naslova i da je taj prijedlog usvojen; da su tužitelj i prvotuženi u izvršnom postupku plaćali tu štetu; da je prvotuženi, kada je na ime štete isplatio iznos u visini najniže sume osiguranja koja je vrijedila na dan štetnog događaja, pokrenuo postupak protiv tužene M.G.1 i ishodio presudu Osnovnog suda u Banjaluci broj: 71 0 P 172744 13 P od 27.07.2015. godine, koja je, u odluci o glavnom zahtjevu, potvrđena drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjaluci od 11.9.2017. godine (te je u ovom predmetu odbijena i revizija, odlukom od 14.3.2018. godine), kojom je izmijenjena presuda Osnovnog suda u Prijedoru broj: P-280/03 od 09.11.2005. godine, koja je djelimično preinačena presudom Okružnog suda u Banjaluci broj: 011-0-Gž-06-000-286 od 27.12.2007. godine, tako što je sa danom 15.7.2013. godine prestala obaveza prvotuženog na plaćanje mjesečne rente zbog izgubljene zarade u iznosu od 1.000,00 KM i rente na ime tuđe njege i pomoći u iznosu od 500,00 KM prema G.M.1; da je tužitelj, prema nalazu vještaka ekonomske struke, u periodu od 01.7.2013. do 03.12.2018. godine oštećenju M.G.1 isplatio iznos od 117.000,00 KM, od čega se iznos od 78.000,00 KM odnosi na rentu po osnovu izgubljene zarade zbog potpune nesposobnosti za rad, a iznos od 39.000,00 KM po osnovu rente za tuđu njegu i pomoć.

Temeljem takvih činjeničnih utvrđenja, nalazeći da presuda Osnovnog suda u Prijedoru broj: P-280/03 od 09.11.2005. godine, koja je djelimično preinačena presudom Okružnog suda u Banjaluci broj: 011-0-Gž-06-000-286 od 27.12.2007. godine, nije izmijenjena u odnosu na drugotuženog, da je upravo on prouzrokovao predmetnu saobraćajnu nezgodu zbog čega je oglašen krivim pravosnažnom krivičnom presudom, kojom je u pogledu krivičnog djela i krivične odgovornosti vezan i parnični sud, kako propisuje odredba člana 12. stav 3. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 58/03, 85/03, 74/05, 67/07, 49/09 i 61/13 – u daljem tekstu ZPP), nižestepeni sudovi udovoljavaju tužbenom zahtjevu u odnosu na drugotuženog, pozivom na odredbe člana 195, 196, 208, člana 414. i 423. u vezi sa članom 178, te člana 939. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89 i „Službeni glasnik RS“, broj 17/93, 3/96, 39/03 i 74/14 – u daljem tekstu ZOO), kao i na odredbe Zakona o osiguranju imovine i lica („Službeni glasnik RS“, broj: 14/00 i 20/00 – u daljem tekstu ZOIL), koji je bio na snazi u vrijeme štetnog događaja.

Odluka nižestepenih sudova je pravilna u ovom, revizijom pobijanom dijelu, kojim je odlučeno o tužbenom zahtjevu u odnosu na drugotuženog.

Revizija drugotuženog se iscrpljuje u tvrdnji da je prvotuženi kao jedan od solidarnih dužnika, plaćanjem iznosa u kojem je iscrpljen limit odgovornosti, do kojeg je tekla njegova obaveza, kao osiguravajuće organizacije, isplatio štetu oštećenju M.G.1, čime se ugasila njegova obaveza daljeg plaćanja, što je utvrđeno i naprijed navedenom pravosnažnom presudom broj: 71 0 P 172744 13 P od 27.7.2015. godine, pa da je slijedom odredbe člana 414.

stav 1. i tužitelj bio oslobođen (od 15.7.2013. godine) daljeg plaćanja, rente oštećenoj M.G.1, pa kada je nastavio plaćanje da se za taj isplaćeni iznos ne može regresirati od drugotuženog, jer je platio nešto što nije morao, odnosno da je plaćao dug drugotuženog prema oštećenoj prema kojoj on, kao štetnik, doduše odgovara neograničeno, ali takvu neograničenu odgovornost nema prema tužitelju koji za predmetnu štetu odgovara samo do limita osiguranja, koja se obaveza ugasila, jer je prvotuženi isplatio naknadu štete do tog limita.

Ovakvi navodi revizije nisu mogli ishoditi drugačiju odluku u prvom redu iz razloga što i tužitelj (kao i prvotuženi, jer se radi o osiguravajućim društvima) odgovara za predmetnu štetu do najniže osigurane sume na koju je vlasnik, odnosno korisnik motornog vozila, dužan zaključiti ugovor po osnovu osiguranja za štete pričinjene trećim licima upotrebom motornog vozila (član 58. tačka 2. i član 70. stav 1. ZOIL), koja je u vrijeme štetnog događaja, prema Odluci Vlade republike Srpske broj: 02/1-20-458/99, objavljena u "Službenom glasniku RS" broj: 14/99, iznosila 275.000,00 KM. Zato okolnost da je prvotuženi oštećenoj isplatio iznos do sume limita osiguranja, a kod činjenice da šteta nije u potpunosti namirena, ne oslobađa tužitelja (kao ni ostale solidarne dužnike) njegove obaveze da, jednako kao i prvotuženi, isplati iznos do kojeg on odgovara, to jeste do limita osiguranja. Tužitelj nije isplatio iznos veći od onog na koji je glasila obaveza osiguranja (275.000,00 KM), pa ne stoji tvrdnja revidenta da je tim plaćanjem isplatio nešto što nije morao, slijedom čega je neosnovano i njegovo pozivanje na odredbe člana 299. i 300. ZOO, kako pravilno obrazlaže i drugostepeni sud. Uostalom, tužitelj je na ovo plaćanje, kako je naprijed rečeno, bio obavezan pravosnažnom sudskom odlukom, pa se ne radi o ispunjenju tuđe obaveze kakvu situaciju imaju u vidu naprijed navedene odredbe ZOO, na koje se poziva revident.

Kako je drugotuženi, u alkoholisanom stanju, skrivio saobraćajnu nezgodu (što je utvrđeno i pravosnažnom krivičnom presudom) iz koje je nastala predmetna šteta, to tužitelj ima pravo da se regresira od njega za traženi iznos isplaćen oštećenoj M.G.1. Ovo zato jer je odredbom člana 70. stav 3. ZOIL propisano da organizacija za osiguranje koja je naknadila štetu oštećenom licu, a nije bila u obavezi prema odredbama tog zakona ili prema ugovoru o osiguranju od autoodgovornosti (nije sporno da u ovom slučaju nije osiguranik tužitelja uzrokovao saobraćajnu nezgodu), ima pravo na regres prema licu odgovornom za štetu za isplaćeni iznos naknade, kamatu i troškove, a odredbom člana 423. stav 1. ZOO da dužnik koji je ispunio obavezu ima pravo zahtjevati od svakog sudužnika da mu naknadi dio obaveze koji pada na njega.

Iz naprijed navedenog slijedi da pobijana presuda nema nedostataka na koje je ukazano u reviziji drugotuženog, a ni onih na koje sud pazi po službenoj dužnosti, zbog čega je, primjenom odredbe člana 248. ZPP, odlučeno kao u izreci.

Predsjednik vijeća
Violanda Šubarić

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić